

**FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH**

Obr.br. 17-Z-HES

**UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE I DOSTAVLJANJE IZVJEŠTAJA
O RADU HIGIJENSKO-EPIDEMIOLOŠKE SLUŽBE**

Sarajevo, 2018. godine

Opće napomene

Zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse, kao i druga pravna i fizička lica koja u okviru svoje djelatnosti obavljaju poslove iz oblasti zdravstva, dužni su voditi evidencije u skladu sa Zakonom o evidencijama iz oblasti zdravstva („Službene novine FBiH“, br. 37/12), Pravilnikom o načinu i rokovima dostavljanja i obliku i formi zbirnih izvještajnih obrazaca (Službene novine Federacije BiH broj 61/18), kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13).

Zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse su dužni voditi evidencije u pisanoj i elektronskoj formi i u propisanim rokovima dostavljati individualne, zbirne i periodične izvještaje nadležnom zavodu za javno zdravstvo, kao i drugim institucijama na način propisan Programom i Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Dokumentacija

Za vođenje propisanih evidencija koje služe kao izvor podataka za sastavljanje zbirnih periodičnih i individualnih izvještaja utvrđenih Programom i Planom statističkih istraživanja iz oblasti zdravstva u skladu sa **Pravilnikom o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije** (Službene novine Federacije BiH broj 61/18) služba ima sljedeću medicinsku dokumentaciju (sredstva evidencije):

Evidencija se vodi na osnovu medicinske dokumentacije ove službe:

- 1.Knjiga evidencije o zaraznim bolestima (Obr. br. 1-20-10)
- 2.Protokol bolesnika
- 3.Karton vodnog objekta

Upustvo za evidenciju, sastavljanje i dostavljanje izvještaja

U lijevom gornjem uglu naslovne strane izvještajanog obrasca upisuje se naziv kantona, općinu i puni naziv zdravstvene ustanove, te izvještajni period za koji se izvještaj podnosi.

Tabela 1. Mreža, zdravstveni radnici, izvještaj o radu higijensko-epidemiološke službe

Geografske lokacije/ambulate	Upisuje se ukupan broj geografskih lokacija Geografska lokacija/ambulanta podrazumijeva arhitektonsku-građevinsku cjelinu (zgrada ili njen dio) u kojem je smještena služba ili njen dio
Ordinacija	Upisuje se ukupan broj ordinacija koje ima služba na određenoj geografskoj lokaciji /ambulantu tj.zgradi koja za sebe čini arhitektonsku cjelinu
Higijensko-epidemiološka služba osigurava zdravstvenu zaštitu iz svog domena za 40.000 stanovnika na jedan radni tim	Sastav tima: <ul style="list-style-type: none">• 1 doktor medicine specijalista epidemiologije• 1 dipl. sanitarni inženjer sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen• 2 medicinska sestra/tehničar ili sanitarni tehničar SSS
Doktori medicine	Upisuje se ukupan broj doktora medicine koji su radili u izvještajnom periodu (dr opšte medicine, dr medicine na specijalizaciji, dr medicine specijalista) Doktori medicine su lica koja imaju završen medicinski fakultet i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu

Specijalisti - UKUPNO	<p>Upisuje se ukupan broj doktora medicine upisuje se ukupan broj doktora specijalista</p> <p>Doktor medicine –specijalista je osoba koja pored završenog medicinskog fakulteta ima i položen specijalistički ispit iz odgovarajuće specijalističke discipline u oblasti medicine</p>
Specijalisti epidemiologije	Upisuje se ukupan broj doktora medicine specijalista epidemiologije
Specijalisti higijene i medicinske ekologije	Upisuje se ukupan broj doktora medicine specijalista higijene i medicinske ekologije
Specijalisti ostalo	Upisuje se ukupan broj doktora medicine specijalista ostalih grana medicine
Doktori medicine na specijalizaciji	<p>Upisuje se ukupan broj doktora medicine na specijalizaciji</p> <p>Doktori medicine na specijalizaciji su lica koja imaju završen medicinski fakultet, a nalaze se na specijalizaciji iz određene grane medicine u skladu sa pravilnikom o specijalizacijama doktora medicine</p>
Sanitarni inženjeri - UKUPNO	Upisuje se ukupan broj sanitarnih inženjera sa visokom stručnom spremom.
Zdravstveni radnici sa visokom stručnom spremom	<p>U skladu sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH (Sl. Novine BiH, broj 59/07) ciklusi se odnose na sljedeće profile zdravstvenih radnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I ciklus vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova • II ciklus vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija, traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova
Isti ciklusi se odnose i na medicinske sestre/tehničare sa visokom stručnom spremom	
Viši sanitarno-ekološki tehničari	<p>Upisuje se ukupan broj viših sanitarno-ekološki tehničara</p> <p>Viši sanitarno-ekološki tehničari su lica koja imaju završenu višu zdravstvenu školu (dvogodišnja viša škola) i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu</p>
Sanitarno-ekološki tehničari	<p>Upisuje se ukupan broj sanitarno-ekoloških tehničara</p> <p>Sanitarno-ekološki tehničari su lica koja imaju završenu srednju medicinsku školu i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu</p>
Medicinske sestre/tehničari - UKUPNO	U broj medicinskih sestara / tehničara uključuju se zdravstveni radnici sa završenom visokom (VSS), višom (VŠS) ili srednjom stručnom spremom (SSS).
Medicinske sestre/tehničari sa visokom stručnom spremom	<p>Medicinske sestre/tehničari sa visokom stručnom spremom su razvrstani po ciklusima obrazovanja. U skladu sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH (Sl. Novine BiH, broj 59/07) ciklusi se odnose na sljedeće profile zdravstvenih radnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I ciklus vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova • II ciklus vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija, traje jednu ili dvije godine, a

	vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova
Medicinske sestre/tehničari sa višom stručnom spremom	Upisuje se ukupan broj medicinskih sestara/tehničara sa višom stručnom spremom koji su radili u izvještajnom periodu. Medicinske sestre/tehničari sa višom stručnom spremom lica koja imaju završenu višu zdravstvenu školu (dvogodišnja viša škola) i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu
Medicinske sestre/tehničari sa srednjom stručnom spremom	Upisuje se ukupan broj medicinskih sestara/tehničara sa srednjom stručnom spremom koji su radili u izvještajnom periodu Medicinske sestre/tehničari sa srednjom stručnom spremom su lica koja imaju završenu srednju medicinsku školu i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu
Zdravstveni saradnici	Upisuje se ukupan broj zdravstvenih saradnika Zdravstveni saradnici su lica koja nisu završila obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, a rade u zdravstvenim ustanovama i učestvuju u dijelu zdravstvene zaštite

Zarazne bolesti

Zarazna bolest je bolest uzrokovana biološkim agensom (bakterije, virusi, paraziti, gljivice) i/ili njegovim toksinima koji se izravno i/ili neizravno prenose na ljude, čije je sprječavanje, suzbijanje i kontrola od interesa za zemlju.

Evidencija obolijevanja / umiranja od ZB po prijavi

Timsko epidemiološko izviđanje u naseljima UKUPNO	<ul style="list-style-type: none"> • epidemiološko ispitivanje kod pojave ZB • epidemiološko ispitivanje kod pojave ZB u kolektivu • epidemiološko ispitivanje kod pojave ZB u domaćinstvu • zdravstveni nadzor iz okoline oboljelog po kontaktu • dezinfekcija i dezinsekcija kod ZB • prijava epidemije ZB • kontrola provođenja protivepidemijskih mjera • zdravstveni nadzor nad osobama koje podliježu nadzoru • provođenje sanacije endemskih žarišta
--	--

Imunizacija

Pregled i cijepljenje po epidemiološkim indikacijama

Imunizacija predstavlja namjerno unošenje u ljudski organizam bioloških preparata od mrtvih ili živih, dovoljno oslabljenih (atenuiranih) uzročnika zaraznih bolesti, njihovih proizvoda ili dijelova, radi sticanja otpornosti na te bolesti

Sanitarno-higijenski nadzor

Sanitarno-higijenski nadzor je nadzor koji uključuje zdravstveni nadzor nad životnim namirnicama i predmetima opće upotrebe u proizvodnji i prometu i licima koja podliježu sanitarnom nadzoru, sa ciljem zaštite zdravlja stanovništva

Upisuje se ukupan broj registriranih sanitarno higijenskih nadzora u naseljima, kolektivima i domaćinstvima

Upisuje se ukupan broj registriranih sanitarno higijenskih nadzora deponija smeća

Masovne nezarazne bolesti

Upisuje se ukupan broj registriranih oboljenja od masovnih nezaraznih bolesti – navesti bolesti

Tabela 2. Prijavljene zarazne bolesti

Upisuju se prijavljene zarazne bolesti u razdoblju – po dobnim skupinama i spolu

Tabela 3. Prijavljene vakcino/preventabilne zarazne bolesti

Za navedene vakcino prevenabilne zarazne bolesti, upisuje se ukupan broj cijepljenih, nepotpuno cijepljenih, necijepljenih i nepoznatog statusa cijepljenja, po starosnim grupama i spolu

Tabela 4. Epidemije, elementarne nesreće-ugroženo područje

Epidemija zarazne bolesti je pojava zarazne bolesti, koja, po vremenu i mjestu nastanka i broju pogođenih osoba, premašuje uobičajeno stanje te zahtijeva hitnu akciju

Broj oboljelih	Upisuje se ukupan broj oboljelih lica u epidemijama zaraznih bolesti
Broj umrlih	Upisuje se ukupan broj umrlih lica u epidemijama zaraznih bolesti
Trajanje epidemije u danima	Upisuje se ukupno trajanje epidemije u danima /broj dana
Broj zahvaćenih naselja	Upisuje se ukupan broj naselja zahvaćenih epidemijom
Broj zahvaćene populacije	Upisuje se ukupan broj populacije zahvaćene epidemijom
Ugroženo područje	područje na koje se, sa zaraženog područja, može prenijeti zarazna bolest i gdje postoje uvjeti za njeno širenje
Broj naselja	Upisuje se ukupan broj naselja ugroženog područja
Broj domaćinstava	Upisuje se ukupan broj domaćinstava ugroženog područja
Broj osoba	Upisuje se ukupan broj osoba na ugroženom području
Elementarne nesreće - stanja i pojave	podrazumijevaju svaki iznenadni neočekivani događaj koji ugrožava zdravlje, iziskuje gubitak ljudskih života, remeti privredne tokove u tolikoj mjeri da zahtijeva vanredni odgovor sredine koja je pogođena ili za čije otklanjanje ili ublažavanje posljedica treba šira pomoć društvene zajednice
Broj naselja	Upisuje se ukupan broj naselja ugroženog područja
Broj domaćinstava	Upisuje se ukupan broj domaćinstava ugroženog područja
Broj osoba	Upisuje se ukupan broj osoba na ugroženom području
Vodoopskrbnih objekata	Upisuje se ukupan broj vodoopskrbnih objekata na ugroženom području
Ostalih kolektiva	Upisuje se ukupan broj ostalih kolektiva na ugroženom području

Tabela 5. Dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija

Dezinfekcija je mjera koja podrazumijeva niz različitih postupaka u cilju uništavanja, inhibiranja ili uklanjanja većine (ili svih) mikroorganizama, na površini tijela, predmeta, radnih površina, prostora

Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinfekcija domaćinstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinfekcija vodnih objekata
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinfekcija kolektiva
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinfekcija prevoznih sredstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih ostalih preventivnih dezinfekcija
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinfekcija domaćinstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinfekcija vodnih objekata
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinfekcija kolektiva
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinfekcija prevoznih sredstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih ostalih protuepidemijskih dezinfekcija
Dezinsekcija je skup različitih postupaka, s ciljem smanjenja populacije štetnih insekata-najmanje do praga štetnosti, zaustavljajući rast i razmnožavanje ili potpuno uništavanje štetnih insekata koji prenose zarazne bolesti, parazitiraju na tijelu čovjeka, uzrokuju alergijske reakcije, imaju toksično djelovanje ili su uznemirivači ili skladišni štetnici u hrani
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinsekcija domaćinstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinsekcija osoba
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinsekcija kolektiva
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinsekcija prevoznih sredstava

Upisuje se ukupan broj izvršenih ostalih preventivnih dezinsekcija
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinsekcija domaćinstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinsekcija osoba
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih dezinsekcija kolektiva
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih dezinsekcija prevoznih sredstava
Upisuje se ukupan broj izvršenih ostalih protuepidemijskih dezinfekcija
Deratizacija podrazumijeva skup različitih postupaka, s ciljem smanjenja populacije glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja prisutne populacije štetnih glodavaca. Deratizacija podrazumijeva i sve mjere koje se poduzimaju radi sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca na površinama, u prostoru ili objektima
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih deratizacija objekata
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih deratizacija naselja
Upisuje se ukupan broj izvršenih preventivnih ostalih deratizacija
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih deratizacija objekata
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih deratizacija naselja
Upisuje se ukupan broj izvršenih protuepidemijskih ostalih deratizacija
Upisuju se primjedbe i prijedloge vezano za sprovođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije

Tabela 6. Vodni objekti

Vodni objekti su objekti ili skupovi objekata koji, zajedno sa pripadajućim uređajima, čine tehničku, odnosno tehnološku cjelinu i služe za zaštitu od štetnog djelovanja voda, zahvatanje voda radi njihovog namjenskog korištenja i zaštitu voda od zagađivanja

Broj registriranih vodnih objekata	Upisuje se ukupan broj registriranih vodnih objekata
Broj pregledanih vodnih objekata-pregleda	Upisuje se ukupan broj pregledanih vodnih objekata
Broj pregledanih vodnih objekata-od toga neispravno	Upisuje se ukupan broj registriranih neispravnih vodnih objekata

Pregledani uzorci vode

Hemijski - UKUPNO	Upisuje se ukupan broj hemijski pregledanih uzoraka vode
Od toga neispravno	Upisuje se ukupan broj registriranih neispravnih hemijski pregledanih uzoraka vode
Bakteriološki - UKUPNO	Upisuje se ukupan broj bakteriološki pregledanih uzoraka vode
Od toga neispravno	Upisuje se ukupan broj registriranih neispravnih bakteriološki pregledanih uzoraka vode
Rezidualni klor - UKUPNO	Upisuje se ukupan broj pregledanih uzoraka vode na rezidualni klor
Od toga neispravno	Upisuje se ukupan broj registriranih neispravnih uzoraka vode na rezidualni klor

Dostavljanje izvještaja

Svaka zdravstvena ustanova popunjava Izvještaj u dva primjerka, od kojih jedan primjerak dostavlja nadležnom zavodu za javno zdravstvo kantona, a drugi primjerak zadržava za potrebe ustanove.

Izvještaj se dostavlja sa navedenim datumom dostavljanja, potpisan od strane odgovornog lica za sastavljanje i dostavljanje izvještaja, te sa potpisom rukovodioca ustanove ovjeren pečatom.

Izvještaj se dostavlja jednom kao godišnji izvještaj.

Zavod za javno zdravstvo kantona vrši kontrolu obuhvata i kompletnosti podataka u izvještajima, sastavlja godišnji izvještaj za nivo kantona i dostavlja Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Rok za dostavljanje godišnjeg izvještaja je do **31.03. za prethodnu godinu.**